

Protestantse Kerk

Deze toespraak ds. Trijnie Bouw, voorzitter van de generale synode van de Protestantse Kerk, hoort bij een [nieuwsbericht van 8 juli 2025](#).

Wat ons hier vandaag bij elkaar brengt is de *hartstocht*.
Iets in ons dringt erop aan om midden op straat te gaan staan,
te roepen, te klagen, niet te zwijgen.
De kerk is op haar best wanneer ze hartstochtelijk is.
Ik dank jullie daarom voor die hartstocht.
Want dat hebben we nodig in de kerk.

Maar het is niet alleen hartstocht, die ons vandaag bij elkaar brengt.
Het is vooral verdriet.
Om de beelden van hongerende kinderen, die niet te verdragen zijn.
Van rouwende families om gedode gijzelaars.
Verdriet ook om het achteloos wegdoen van mensenlevens,
om antisemitisme en om racisme.
Het verdriet over de zwarte dag van 7 oktober.
Over de vele, vele zwarte dagen daarna, maar ook daarvoor.
En dat het maar doorgaat.
De kerk is er ook om mee te lijden.

Veel verbindt ons vandaag, dus.
Maar er is ook verschil.
Het risico van deze dag is dat we van elkaar kunnen vervreemden.
En dan is de kerk niet op haar best.

Wat zou het een wonder zijn, wanneer wij - als mensen van Christus –
in staat zijn om *samen* ons verdriet te uiten tot God.
Veelstemmig, in hartstocht en verdriet.
Dat mensen zouden voelen: ze zijn daar net zo divers als wij.
Het kost hen net zoveel moeite om elkaar te verdragen,
en toch: het is ze vandaag gelukt!
Om beurten zongen zij, klaagden zij, baden zij, verdroegen zij elkaar.
Het is vandaag een bijzondere, bewogen dag.
Er kolken allerlei emoties en gedachten door ons heen.
Met de andere moderamenleden,
sta ik hier als preses van onze synode middenin.
Letterlijk: hier, vandaag, midden in de verschillende stemmen.

Dat midden is niet een plek van neutraliteit.
Als de term 'midden' dat gesuggereerd heeft, is die term niet goed.
Dan hadden we hartstochtelijker taal moeten kiezen.

Het midden, dat is ook het oog van de storm.
Waar het ineens oorverdovend windstil kan zijn.
Waar je in die stilte de stemmen hoort van wie niets meer zegt.

| Vindplaats van
| geloof, hoop en liefde

Protestantse Kerk

Van de mensen die niet meer tegen harde meningen kunnen.

Wie denkt dat het midden een veilige en makkelijke

- of zelfs gemakzuchtige - positie is, heeft iets niet begrepen.

Want het 'midden' is óók de plek waar je voor iedereen te raken bent. Waar je de stem van anderen ook werkelijk wilt laten doordringen, tot je ziel, je gebeden, je theologie.

In dát midden sta ik hier.

In dat midden staan ook onze mensen van Kerk in Actie,

in de projecten in Israël en Palestina

die wij steunen en die zij bezochten.

Midden in de oorlog, de haat en het onrecht.

Maar ook midden in hartstochtelijke pogingen

van Joden en Palestijnen om vrede en recht te zoeken.

Het is tijd om daar explicieter - hartstochtelijker - over te communiceren.

Niet op commando, maar recht uit het hart.

Het is ook tijd om nog explicieter onze gemeenten

voor te gaan in de theologische reflectie

op de lastige vragen.

En als onze hartstocht voor het Koninkrijk

ons tegelijk kan verbinden én verdelen,

hoe gaan we daar in Christus' Naam mee om?

In onze eigen gemeente, maar ook als gezamenlijke kerk?

We hebben elkaar hiervoor heel hard nodig,